

บันทึก

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการส่งลงโทษข้าราชการครู ตามมาตรา ๘๒

และมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘

และมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.๒๕๒๓

สำนักงาน ก.ค. ได้มีหนังสือ ปกปิด ที่ ศธ ๑๕๐๕/๒๕๓๔ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๓๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ว่าที่ ร.ต.สมพรทานประสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งปัจจุบันช่วยปฏิบัติราชการที่โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีกับพวกรวม ๘ คน ถูกผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยกรณีถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามคำสั่งจังหวัดชัยภูมิที่ ๑๓๑๕/๒๕๒๙ ลง วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๒๙ คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนเสร็จแล้วได้เสนอสำนวนการสอบสวนให้ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิพิจารณา แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้กรมสามัญศึกษาโดยไม่ได้ออกคำสั่งลงโทษทางวินัย เพียงแต่บันทึกความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิไว้ และกรมสามัญได้พิจารณาและเสนอสำนวนการสอบสวนไปยังปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามมาตรา ๙๒^๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยมิได้ออก

^๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

มาตรา ๙๒ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ส่งลงโทษ สั่งให้ออกจากราชการ หรือดำเนินการทางวินัย แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปแล้ว ให้ส่งรายงานการลงโทษ การสั่งให้ออกจากราชการ หรือการดำเนินการทางวินัยนั้นต่อผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นตามลำดับจนถึงปลัดกระทรวง ในกรณีที่เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งระดับ ๑๐ ในกระทรวงหรือทบวง และตำแหน่งทุกระดับในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้รายงานจนถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้น ซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งตามวรรคหนึ่ง เห็นว่าการลงโทษหรือการดำเนินการทางวินัยนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีอำนาจที่จะสั่งลงโทษ เพิ่มโทษ ลดโทษ หรือยกโทษตามควรแก่กรณีได้ แต่ถ้าจะลงโทษหรือเพิ่มโทษแล้ว โทษที่ลงหรือเพิ่มขึ้นรวมกับที่สั่งไว้แล้วเดิมต้องไม่เกินอำนาจของผู้ซึ่งสั่งใหม่นั้น

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้ส่งลงโทษ สั่งให้ออกจากราชการ ดำเนินการทางวินัย หรือลงทัณฑ์แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายว่าด้วยวินัยโดยเฉพาะแล้ว แต่ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งดังกล่าวเห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชาแล้วแต่กรณี ซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งดังกล่าวที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๘๖ ทวิ ถ้าจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ก่อน ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ในกรณีที่จะต้องลงโทษตามมาตรา ๘๖ ทวิ ถ้ามีการตัด

คำสั่งลงโทษเพราะเห็นว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิได้กำหนดระดับโทษแล้ว จึงไม่อาจสั่งการได้อีก ซึ่งปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้วเห็นว่าระดับโทษยังไม่เหมาะสมสมควรเปลี่ยนแปลงในบางราย แต่เห็นว่าเป็นปัญหาข้อกฎหมาย จึงได้หารือไปยังสำนักงาน ก.ค.เพื่อเสนอ ก.ค.พิจารณา

ก.ค.พิจารณาแล้วมีมติว่า ตามมาตรา ๘๒^๒ และมาตรา ๘๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ประกอบกับข้อ ๓๕ (๑)^๔ ของกฎ ก.พ.ฉบับที่ ๑๘

เงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน หรือลงทัณฑ์อย่างอื่นไปแล้ว ก็ให้เป็นกันพับไป

^๒ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๘๒ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ส่งเสริมและดูแลและมัตระวังให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามวินัย

ถ้าผู้บังคับบัญชารู้ว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาคนใดกระทำความผิดวินัย จะต้องดำเนินการทางวินัยทันที ถ้าเห็นว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยที่จะต้องได้รับโทษและอยู่ในอำนาจของคนที่จะลงโทษได้ ให้สั่งลงโทษ แต่ถ้าเห็นว่าผู้นั้นควรจะต้องได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่งลงโทษ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำความผิดวินัยเหนือขึ้นไป เพื่อให้พิจารณาดำเนินการสั่งลงโทษตามควรแก่กรณี

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้โดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

^๓ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๘๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือน ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อนซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน

ในกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยและเป็นความผิดครั้งแรก ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่ามิเหตุอันควรลดโทษ จะดโทษให้โดยว่ากล่าวตักเตือน หรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

การลงโทษตามมาตรานี้ ผู้บังคับบัญชาใดจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

^๔ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา

ข้อ ๓๕ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้เสนอสำนวนการสอบสวนมาแล้วให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตรวจสอบความถูกต้องของการสอบสวนตามข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ ข้อ ๓๙ และข้อ ๔๐ แล้วดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดสมควรยุติเรื่องหรือกระทำความผิดที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ให้พิจารณาสั่งการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนการสอบสวน ถ้าพิจารณาสั่งการไม่ทันภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้รีบดำเนินการต่อไปโดยเร็ว และให้รายงานเหตุที่พิจารณาสั่งการไม่ทันนั้นต่อ ก.พ.ภายในเจ็ดวันนับแต่วันครบกำหนดสามสิบวัน เพื่อ ก.พ.จะได้ติดตามเร่งรัดการดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป

(พ.ศ.๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาข้าราชการที่กระทำผิดวินัยเมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและพิจารณาสำนวนการสอบสวนแล้วเห็นว่า ผู้ได้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยแต่ไม่ถึงขั้นร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาจะต้องสั่งลงโทษตามข้อเท็จจริงในแต่ละกรณีไป โดยพิจารณาว่าระดับโทษนั้นอยู่ในอำนาจของตนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนที่จะเสนอสำนวนการสอบสวนต่อไปยังผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๒^๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ตามข้อเท็จจริงกรณีนี้เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิในฐานะผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับความผิดและระดับโทษไว้แล้วแต่ไม่ออกคำสั่งลงโทษ จึงถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ยังไม่ครบถ้วนในกระบวนการของการสอบสวนทางวินัย ฉะนั้น ปลัดกระทรวงศึกษาธิการยังไม่อาจสั่งลงโทษข้าราชการครูดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ได้ การที่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นไม่สั่งลงโทษเป็นกรณีที่ไม่มีการตรวจสอบของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเสียก่อน อาจทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้ถูกสอบสวนทางวินัย และทำให้กระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยเจตนารมณ์ของกฎหมาย ฉะนั้น ในกรณีนี้จะต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิสั่งลงโทษข้าราชการครูทั้ง ๗ ราย ตามที่ได้มีความเห็นไว้เสียก่อน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการจึงจะใช้อำนาจตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ได้ แต่เนื่องจากเรื่องนี้เป็นปัญหาสำคัญ หากได้มีการวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ย่อมเป็นบรรทัดฐานถือปฏิบัติต่อไป ก.ค.จึงมีมติให้สำนักงาน ก.ค.หรือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าความเห็นของ ก.ค. ดังกล่าวข้างต้นถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาตามข้อหาดังกล่าวประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง และสำนักงาน ก.ค.) และสำนักงาน ก.พ. แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยข้าราชการครูเห็นสมควรลงโทษตัดเงินเดือน ๑๐% เป็นเวลา ๔ เดือน ๑ ราย และเห็นสมควรลงโทษภาคทัณฑ์ ๗ ราย และได้เสนอสำนวนการสอบสวนให้ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิพิจารณา ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ส่งสำนวนการสอบสวนให้กรมสามัญศึกษาพิจารณา จังหวัดชัยภูมิโดยศึกษาธิการจังหวัด ทำการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ จึงได้มีหนังสือที่ ชย ๐๐๓๐/๒๒๓ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๓๐ ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังกรมสามัญศึกษา ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) พิจารณาแล้วเห็นว่าโดยที่ข้อ ๕๓(๔)^๖ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๔ ลงวันที่ ๒๙

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๖ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๔ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

ข้อ ๕๓ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) บริหารราชการตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ

(๒) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มอบหมายหรือตามที่

นายกรัฐมนตรีสั่งการในฐานะหัวหน้ารัฐบาล

กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติราชการของข้าราชการซึ่งประจำอยู่ในจังหวัด และกรมสามัญศึกษาได้มีคำสั่ง ที่ ๑๐๐๐/๒๕๒๔ เรื่อง การมอบอำนาจของอธิบดีกรมสามัญศึกษาให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๒๔ ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔๒ วรรคสี่^๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการในสถานศึกษาและหน่วยงานสังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ แทนอธิบดีกรมสามัญศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการปกครองบังคับบัญชา การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน การร้องทุกข์ การอุทธรณ์ และการสั่งลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการ ดังนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิจึงมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาที่ประจำอยู่ในจังหวัดชัยภูมิ และมีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการครูที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย รวมทั้งมีอำนาจสั่งลงโทษข้าราชการครูดังกล่าวได้ และโดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๔^๔ ได้บัญญัติให้นำกฎหมาย

(๓) บริหารราชการตามคำแนะนำและนำชี้แจงของผู้ตรวจราชการ ในเมื่อไม่ขัดต่อกฎหมายหรือระเบียบ ข้อบังคับ ของกระทรวง ทบวง กรม หรือมติของคณะรัฐมนตรีหรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี

(๔) ควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของข้าราชการซึ่งประจำอยู่ในจังหวัดนั้นและอยู่ในการบังคับบัญชาและรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด ในการนี้ให้มีอำนาจตรวจตรา แนะนำ ชี้แจง หรือสั่งให้ข้าราชการในจังหวัดนั้นปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของกระทรวง ทบวง กรม หรือมติของคณะรัฐมนตรีหรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีหรือยับยั้งการกระทำใด ๆ ของข้าราชการในจังหวัดที่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของกระทรวง ทบวง กรม มติของคณะรัฐมนตรีหรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีหรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี หรือยับยั้งการกระทำใด ๆ ของข้าราชการในจังหวัดที่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของกระทรวง ทบวง กรม มติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีไว้ชั่วคราว แล้วรายงานกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

ข้อ ๔๒ ในกรณีที่กรมใดมีรองอธิบดีหรือผู้ช่วยอธิบดี หรือมีทั้งรองอธิบดีและผู้ช่วยอธิบดี อธิบดีจะมอบหมายให้รองอธิบดีหรือผู้ช่วยอธิบดีปฏิบัติราชการแทนอธิบดีก็ได้

ฯลฯ

ฯลฯ

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่อธิบดีจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น อธิบดีจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองอธิบดีปฏิบัติราชการแทนอธิบดีก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดี ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีและให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

^๔ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓

มาตรา ๔ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการครูโดยอนุโลม เว้นแต่ในพระราชบัญญัตินี้จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับแก่ข้าราชการครูโดยอนุโลม ซึ่งเมื่อได้พิจารณาพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ มาตรา ๘๒^๙ มาตรา ๘๔^{๑๐} มาตรา ๘๖ ทวิ^{๑๑} และมาตรา ๙๒^{๑๒} ประกอบกับข้อ ๓๕ (๑)^{๑๓} แห่งกฎ ก.พ.ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ.๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาแล้ว จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติและกฎ ก.พ.ดังกล่าวได้กำหนดขั้นตอนเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการไว้แล้ว โดยให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจดำเนินการสอบสวนและส่งลงโทษได้ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. หรือตามมติ อ.ก.พ.กระทรวง หรือตามมติ อ.ก.พ.จังหวัด แล้วแต่กรณี หรือในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาพิจารณาผลการสอบสวนแล้วเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยหรือเห็นว่ากระทำความผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ ผู้บังคับบัญชาก็จะต้องมีคำสั่งไม่ลงโทษเสียก่อน แล้วจึงรายงานการลงโทษหรือรายงานการดำเนินการทางวินัยในกรณีที่ไม่มีผลการลงโทษไปยังผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษหรือของผู้ถูกดำเนินการทางวินัยตามลำดับจนถึงปลัดกระทรวง และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้ส่งลงโทษมีอำนาจที่จะส่งลงโทษ เพิ่มโทษลดโทษ หรือยกโทษ ตามควรแก่กรณีได้

นอกจากนี้ ตามข้อเท็จจริงที่หารือมาปรากฏว่า ระดับโทษที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นสมควรลงโทษภาคทัณฑ์และตัดเงินเดือน ๑๐% เป็นเวลา ๔ เดือน ไม่เกินอำนาจการ

ในกรณีที่นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับตามวรรคหนึ่ง ให้บรรดาอำนาจและหน้าที่ของ ก.พ.เป็นอำนาจและหน้าที่ของ ก.ค.และในกรณีใดที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนกำหนดให้ ก.พ.ออกกฎ ก.พ.หรือระเบียบ ในกรณีนั้นให้ ก.ค.ออกกฎ ก.ค.หรือระเบียบแทน บรรดาคำว่า "ข้าราชการพลเรือน" ที่มีอยู่ในกฎหมาย ประกาศ ระเบียบและข้อบังคับอื่นใดให้หมายความรวมถึงข้าราชการครูด้วย เว้นแต่จะได้มีกฎหมายประกาศ ระเบียบหรือข้อบังคับอื่นใดบัญญัติไว้สำหรับข้าราชการครูโดยเฉพาะ

^๙ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^{๑๐} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓)

^{๑๑} พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๘๖ ทวิ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ เห็นว่าข้าราชการผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษถึงให้ออก ปลดออกหรือไล่ออก ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๑ ลงมา ในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้นายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๘๖ วรรคสาม หรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ.กระทรวง ซึ่งข้าราชการผู้สอบสวนสังกัดอยู่พิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ.กระทรวงมีมติเป็นประการใด ให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดังกล่าว แล้วแต่กรณี สั่งให้เป็นไปตามนั้น

(๒) สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๔ ลงมา ในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเรื่องให้ อ.ก.พ.จังหวัดพิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ.จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้เป็นไปตามนั้น

๑๓๑

๑๓๑

^{๑๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^{๑๓} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๔)

ลงโทษของผู้ว่าราชการจังหวัด ตามข้อ ๕^{๑๔} ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ซึ่งถ้าหากผู้ว่าราชการจังหวัดชัญญะมีในฐานะผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นชอบด้วยกับผลการสอบสวนดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดชัญญะก็มีหน้าที่ที่จะต้องสั่งลงโทษตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๒^{๑๕} และมาตรา ๘๕^{๑๖} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ หรือถ้าหากผู้ว่าราชการจังหวัดชัญญะไม่เห็นชอบด้วยกับผลการสอบสวนดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดชัญญะก็มีหน้าที่ที่จะต้องมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งให้เป็นที่ยุติในระดับของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดชัญญะมีคำสั่งให้ส่งสำนวนการสอบสวนให้กรมสามัญศึกษาพิจารณา ไม่อาจถือได้ว่าผู้ว่าราชการจังหวัดชัญญะได้มีคำสั่งเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยข้าราชการครูดังกล่าว

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดชัญญะจึงต้องมีคำสั่งลงโทษข้าราชการครูที่กระทำผิดวินัยหรือมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งเสียก่อนที่จะรายงานการลงโทษหรือการดำเนินการทางวินัยไปยังผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษหรือของผู้ถูกดำเนินการทางวินัยตามลำดับจนถึงปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการจะได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๙๒^{๑๗} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ต่อไป

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๓๓

^{๑๔} กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน

ข้อ ๕ อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้กระทำผิดวินัย มีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือสั่งลงโทษตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐% และเป็นเวลาไม่เกินสี่เดือน หรือสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินหนึ่งขั้น

^{๑๕} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^{๑๖} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓)

^{๑๗} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)